

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/52/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114216973
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Pribula
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4114216973.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Pribulu a sudcov JUDr. Borisa Minksa a JUDr. Olivera Kolenčíka, v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 44/b, IČO: 35 910 739, proti žalovanej: E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom W. XX, zastúpená: Mgr. Peter Miklóssy, advokát, so sídlom Vráble, Hlavná 1221, o zaplatenie 4 833,62 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 25. októbra 2018, č. k. 9C/306/2015-422, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku vo veci samej, ako aj výroku o náhrade trov konania m e n í tak, že žalobu z a m i e t a a žalovanej voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

Žalovanej voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Nitra (do 30.06.2016 ako súd prvého stupňa v zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „OSP“ a od 01.07.2016 v zmysle § 12 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ ako súd prvej inštancie) rozsudkom zo dňa 25. októbra 2018, č. k. 9C/306/2015-422 (ďalej len napadnutý rozsudok) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 833,62 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4 833,62 eur od 21.11.2012 do zaplatenia do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že žaloba bola dôvodná. Na základe vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že zodpovední pracovníci žalobcu vykonali kontrolu na odbernom mieste žalovanej, pričom zistili podozrenie, že na danom odbernom mieste dochádza k odberu plynu meradlom, na ktorom bola porušená overovacia značka - plomba úradného overenia, ktorou sa zabezpečuje meradlo proti neoprávnenej manipulácii, tzv. podozrenie na neoprávnený odber zemného plynu (výpovede svedkov D. T. ml. a S. J. na pojednávaní). Meradlo bolo odoslané na skúmanie nezávislej inštitúcii - Slovenská legálna metrológia, n.o.. Slovenská legálna metrológia, n.o. vo svojom Protokole zo skúšky meradla č. 0415/312.05/15 zo dňa 22.10.2012 dospela k záveru, že overovacia značka 02 / M42 - na počítadle je porušená, stav meradla je mechanicky nepoškodený, pričom stav počítadla pred skúškou bol 14.028,965 m³. Na základe týchto zistení žalobca faktúrou č. 9000148947 zo dňa 06.11.2012 vyúčtoval žalovanej škodu za neoprávnený odber vo výške 4 833,62 eur za obdobie od 20.07.2011 do 14.05.2012. Prílohou faktúry bol výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu podľa vyhlášok Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z. a č. 559/2007 Z. z..

3. K námietke žalovanej o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu prvoinštančný súd poznamenal, že žalobca bol aktívne vecne legitímovaný v predmetnom spore, keďže spoločnosť žalobcu bol prevádzkovateľom distribučnej siete zemného plynu. Právne vzťahy medzi žalovanou a dodávateľom plynu nemajú vplyv na nároky žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej siete voči žalovanej z titulu neoprávneného odberu zemného plynu. Ide o samostatný nárok vyplývajúci priamo zo zákona, konkrétne z ust. § 59 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z. z.. Podľa § 59 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z. je odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, povinný nahradiť okrem iného prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočnú škodu, ak vznikla. V prípade neoprávneného odberu plynu dochádza k vzniku škody prevádzkovateľovi distribučnej siete práve preto, že tento nemôže odberateľovi poskytnúť platné údaje o nameranej spotrebe. Z cit. § 54 ods. 1 zákona č. 656/2004 Z. z. vyplýva, že dodávka plynu sa meria určeným meradlom, pričom na základe týchto údajov spravídla aj prebieha fakturácia zo strany dodávateľa (§ 54 ods. 7 cit. zák.), pokiaľ prevádzkovateľ distribučnej siete neurčí použitie typového diagramu.

4.1. V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou zaniká platnosť overenia a tiež použiteľnosť údajov z tohto určeného meradla (§ 15 ods. 6 písm. d) zákona č. 142/2000 Z. z.). Údaje získané z takéhoto meradla teda dodávateľ plynu nemôže použiť ako podklad fakturácie, v dôsledku čoho nemôže v podstate vôbec vyúčtovať dodávku plynu (nie je totiž zrejmé, či vôbec plyn dodal a v akom množstve). Pokiaľ však bol na takomto odbernom mieste plyn skutočne odoberaný, potom je zrejmé, že niekomu tento plyn „chýba“. Pre určenie toho, komu chýba, kto teda má nárok na jeho náhradu, sú rozhodujúce pravidlá organizácie trhu s plynom. Plyn sa od dodávateľov prepravuje k odberateľom spravídla distribučnou sieťou. Distribúcia plynu z technického hľadiska prebieha v zásade samospádom, keď zodpovednosťou prevádzkovateľa distribučnej siete je zabezpečovať v sieti v zásade dostatočný tlak na to, aby plyn v tejto sieti „tiekol“. Veľmi zjednodušene možno povedať, že jeho úlohou je zabezpečiť, aby bolo do tejto siete na jednom „konci“ vháňané dostatočné množstvo plynu na to, aby v tejto sieti bol dostatočný tlak na to, aby odberateľovi, ktorý otvorí kohútik alebo zapne plynový spotrebič, plyn na určenom mieste sám (vlastným tlakom) vychádzal. Distribučná sieť je na území Slovenskej republiky v zásade len jedna s určenými vstupnými bodmi a výstupnými bodmi (§ 50 ods. 2 a 3 vyhlášky ÚRSO č. 24/2013 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie trhu s plynom), na ktorú sú však napojení rôzni dodávatelia plynu a odberatelia plynu. Je technicky v podstate nemožné viesť samostatnú sieť od každého dodávateľa ku každému spotrebiteľovi, v dôsledku čoho sa plyn všetkých dodávateľov distribuuje k odberateľom jednou sieťou.

4.2. Dodávatelia do nej plyn dodávajú, odberatelia z nej plyn odoberajú. Úlohou prevádzkovateľa distribučnej siete je potom jednak zabezpečovať zásadný súlad medzi množstvom dodávaného a množstvom odoberaného plynu a v rámci toho vyúčtovať a „párovať“ množstvá plynu odoberané jednotlivými odberateľmi s jednotlivými dodávateľmi. Na tento účel vyhláška č. 24/2013 Z. z. ustanovuje v § 53 a 54, ako aj § 58 a nasl. podrobný postup, akým sa táto rovnováha zabezpečuje. Už z logiky veci však nie je možné nikdy presne predpokladať, koľko plynu odberatelia zo siete odoberú. V dôsledku toho môže dočasne nastať nesúlad medzi množstvom odoberaného a dodaného plynu, čím vzniká tzv. odchýlka, ktorú je potrebné vyvažovať. Prevádzkovateľ distribučnej siete na základe odčítania spotreby plynu jednotlivými odberateľmi zisťuje, či množstvo odoberaného plynu zodpovedná množstvu plynu dodaného do siete týmto dodávateľom. Ak medzi týmito množstvami vznikne nesúlad, je zrejmé, že odberatelia odobrali plyn niekoho iného, a vzniknutý rozdiel musí nahradiť dodávateľ, ktorý nedodal do siete dostatok plynu pre svojich odberateľov. Z uvedeného je zrejmé, akým spôsobom vzniká pri neoprávnenom odbere škoda prevádzkovateľovi distribučnej siete. V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou sú údaje z takéhoto meradla nepoužiteľné, takže prevádzkovateľ distribučnej siete nemôže zistiť množstvo plynu, ktoré by mal „spárovať“ s príslušným odberateľom, ktorý má pre toto odberné miesto zmluvu. Ak však na tomto odbernom mieste bol odoberaný plyn, vznikala tým v sieti nerovnováha, pretože množstvo odoberaného plynu nemá ekvivalent v množstve dodaného plynu. Túto nerovnováhu musel vyrovnať prevádzkovateľ distribučnej siete dodaním vlastného plynu, resp. znášaním nákladov na tento plyn, ktorý nemôže priradiť a vyúčtovať konkrétnemu dodávateľovi. Škoda vzniknutá týmto spôsobom teda vzniká prevádzkovateľovi distribučnej siete a vzniká mu tak, že reálne bol odoberaný plyn zo siete na danom odbernom mieste a ktorý v sieti chýba, nemôže vyúčtovať konkrétnemu dodávateľovi.

5.1. Prvoinštančný súd bol toho názoru, že o existencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu svedčí aj tá skutočnosť, že aj Najvyšší súd SR sa zaoberal obdobnými právnymi vecami vo viacerých konaniach

(sp. zn. 4Cdo/102/2010, 3Cdo/99/2012, 1Cdo/107/2008, 4Cdo/30/2009, 3Obdo/51/2017) a tým, že vo veci konal so žalobcom a vec nezamietol, automaticky znamená, že po preskúmaní aktívnej legitímácie mal za to, že aktívna legitímácia žalobcu je daná. Uvedené je v súlade aj s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.06.2010. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z toho, že je oprávnený na uplatnenie náhrady škody. Keďže meradlo nemalo platné overenie, neodoberal sa ním plyn, ktorý patril konečnému dodávateľovi. Žalovaná teda nemohla tvrdiť, že by odoberala plyn patriaci konkrétnemu zmluvnému dodávateľovi. Dodávateľovi plynu škoda nevznikla, pretože dodávateľ si účtuje ceny vo výške, aká bola nameraná na jednotlivých odberných miestach jeho zmluvných odberateľov a iba v takomto množstve dodal plyn do distribučnej siete. Množstvo plynu, ktorý dodávateľ dodal odberateľom je súčasťou nameraných odberov na plynomeroch jeho zmluvných partnerov. Množstvo odobraného plynu je teda nemerateľné (z dôvodu neoprávneného odberu), t. j. vo vzťahu k dodávateľovi vykázal odber 0 m³, hoci nulový nebol. Žalovaná odoberala vlastný plyn žalobcu nachádzajúci sa v distribučnej sieti pre účely jej vyvažovania. V distribučnej sieti prevádzkovej žalobcom sa nachádza plyn všetkých dodávateľov zemného plynu, oprávnených na uskutočňovanie dodávky zemného plynu jednotlivým odberateľom, ako aj plyn žalobcu slúžiaci na účely krytia strát a zabezpečenie riadneho fungovania siete.

V prípade, ak odberateľ odoberá plyn riadne, vyfakturuje spotrebované množstvo zemného plynu odberateľovi jeho dodávateľ a o takto odobraté množstvo plynu sa znižuje množstvo plynu konkrétneho dodávateľa v sieti. Ak však odberateľ odoberá plyn spôsobom, ktorý zákon o energetike označuje za neoprávnený, nemôže spotrebované množstvo plynu odberateľovi vyfakturovať jeho dodávateľ. Dodávateľ na vyúčtovacej faktúre uvedie spotrebu plynu vo výške 0 m³ a dodávateľovi sa tak nijako neznižuje množstvo plynu, ktoré do siete dodal, teda mu nevznikne škoda. Odberateľ v takomto prípade odoberá plyn žalobcu ako prevádzkovateľa distribučnej siete, pričom sa jedná o plyn, ktorý žalobca do siete dodáva, okrem iného aj na účely krytia strát, spôsobených aj neoprávnenými odbermi. Samotná škoda spočíva v hodnote neoprávnene odobratého množstva plynu ako aj nákladoch, ktoré žalobca musel vynaložiť v súvislosti s neoprávneným odberom plynu, a ktoré by mu inak nevznikli. K vzniku škody prevádzkovateľovi distribučnej siete dochádza práve preto, že tento nemôže odberateľovi poskytnúť platné údaje o nameranej spotrebe plynu. V dôsledku porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou, zaniká platnosť overenia a tiež použiteľnosť údajov z tohto určeného meradla (§ 15 ods. 6 písm. d/ zákona č. 142/2000 Z. z.). Táto skutočnosť bola potvrdená aj Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR zo dňa 20.03.2017 v jeho stanovisku ohľadom straty spôsobilosti určeného meradla zabezpečovať meranie zo dňa 20.03.2017.

5.2. Prvoinštančný súd posudzoval vznesenú námietku premlčania a dospel k záveru, že nárok na náhradu škody nebol premlčaný. Nárok na náhradu škody sa podľa § 106 Občianskeho zákonníka premlčuje za dva roky, odkedy sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Judikatúra (R 38/1975, 1 Cdo 43/2010) vyžaduje preukázanú vedomosť o osobe škodcu a škode, nestačí možnosť dozvedieť sa o nich skôr. Žalobca v prerokovanej veci nadobudol bezpečnú vedomosť o tom, že došlo k porušeniu zabezpečenia určeného meradla proti neoprávnenej manipulácii až okamihom, kedy mal k dispozícii výsledky o poškodení overovacej značky. Dovtedy síce mohol mať dôvodné podozrenie na to, že k takémuto porušeniu došlo, avšak až potvrdením o poškodení overovacej značky získal bezpečnú vedomosť o tom, že skutočne došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a nejde len o podozrenie zamestnanca žalobcu zistené pri vizuálnej kontrole overovacej značky. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca nadobudol vedomosť o tom, že mu škoda vznikla a v akej výške najskôr dňa 25.10.2012, kedy mu bol doručený protokol zo skúšky meradla vypracovaný Slovenskou legálnou metrológiou, n.o., v ktorom bolo potvrdené, že overovacia značka je porušená. V tento deň začala plynúť subjektívna premlčacia lehota a uplynula dňa 25.10.2014. Žaloba bola na súd podaná dňa 05.06.2014, teda pred uplynutím premlčacej lehoty. Súd poukázal na skutočnosť, že žaloba bola zároveň podaná aj v objektívnej trojročnej lehote, ktorá začala plynúť 20.07.2014 (tri roky od začatia neoprávneného odberu, ktorý začal 20.07.2011) a uplynula 14.05.2015 (tri roky od skončenia neoprávneného odberu, ktorý skončil 14.05.2012). Pri neoprávnenom odbere zemného plynu vzniká žalobcovi škoda každým dňom takéhoto odberu a postupne deň po dni dochádza k premlčaniu nároku. Vzhľadom na uvedené súd nepovažoval námietku premlčania za dôvodnú. Súd sa stotožnil s tvrdením žalobcu o tom, že medzi konštatovaním zamestnanca žalobcu a zamestnanca Slovenskej legálnej metrológie, n.o. je zásadný rozdiel, ktorý spočíva v tom, že poznámka zamestnanca žalobcu v zápise zo dňa 17.05.2012 je výslovne laickou konštatáciou zamestnanca, ktorý nie je oprávnený posudzovať stav overovacích značiek na

určených meradlách. Ide o zamestnanca na pozícii kontrolór neoprávnených odberov, ktorý na základe predchádzajúcich skúseností s neoprávnenými odbermi na iných odberných miestach nadobudne podozrenie, že overovacia značka je pozmenená a túto skutočnosť uvedie v zápise. Vzhľadom na to, že žalobca nemá zamestnancov, ktorí by vedeli odborne posúdiť stav overovacích značiek, zaslala za týmto účelom plynomer na to odborne spôsobilým osobám. Slovenská legálna metrológia, n.o. je v rámci kontroly povinná vykonať vonkajšiu obhliadku meradla, a v prípade, že overovacia značka je porušená, pozmenená, odstránená, stručná charakteristika porušenia, pozmenenia, odstránenia sa uvádza v zázname z merania i v protokole zo skúšky.

6.1. Súd nepovažoval za preukázané, že v období od 20.07.2011 do 14.05.2012 bolo odberné miesto žalovanej odpojené/prerušené. Rovnako, že žalobca manipuloval a zasahoval do plynomeru žalovanej v období neoprávneného odberu. Listinné dôkazy predložené žalobcom (výstup zo systému žalobcu, e-mail zamestnanca žalobcu T. zo dňa 08.11.2016, e-mail zamestnankyne žalobcu P. U., technik odpočtov zo dňa 18.12.2015) preukazujú skutočnosti týkajúce sa histórie plynomerov na odbernom mieste žalovanej, vykonané montáže a demontáže a výsledky odpočtov. Vyplýva z nich, že v období, ktoré namieta žalovaná 11/2011 - 1/2012, nebola zo strany dodávateľa požiadavka na prerušenie dodávky zemného plynu ani požiadavka na demontáž plynomeru. Z uvedených listinných dôkazov tiež vyplýva, že do plynomeru žalovanej nebolo zo strany žalobcu v období, za ktoré si uplatňuje nárok na náhradu škody, zasahované, t. j. neprerušila sa dodávka plynu do daného odberného miesta a neriešila sa nahlásená porucha. Skutočnosť, že žalovaná reálne odoberala plyn neurčeného množstva v rozhodnom období (20.07.2011 - 14.05.2012) preukazuje stav na počítadle plynomera ku dňu posledného odpočtu predchádzajúceho zisteniu podozrenia na neoprávnený odber zemného plynu dňa 19.07.2011 stav 12.122 m³ a stav na plynometri ku dňu zistenia podozrenia na neoprávnený odber zemného plynu dňa 14.05.2012 stav 14.028 m³. Súd v tejto súvislosti zobral do úvahy aj oznámenie dodávateľa - SPP, a.s. zo dňa 12.01.2016, v ktorom uviedol, že počas obdobia 20.07.2011 - 14.05.2012 dodávateľ nepodal prevádzkovateľovi distribučnej siete požiadavku na prerušenie dodávky plynu do odberného miesta. Prevádzkovateľ distribučnej siete v súlade s § 50 ods. 10 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013, ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom a na základe § 64 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, môže prerušiť dodávku zemného plynu len na žiadosť dodávateľa.

6.2. Námietku žalovanej o tom, že neodoberala taký plyn, za ktorý by riadne nezaplatila, súd taktiež nepovažoval za dôvodnú, lebo mal za preukázané, že SPP, a.s. dňa 23.07.2012 vyúčtovaciu faktúru č. 7418680177, ktorú vystavil dňa 23.07.2012 pre odberateľa E. J., odberné miesto W. XX, XXX XX W., pre obdobie 19.07.2011 - 18.07.2012, ktorou fakturoval odberateľke plyn v objeme 1.918 m³, s výsledkom vyúčtovacej faktúry - nedoplatok vo výške 926,08 eura, dňa 19.03.2013 opravil vystavením opravnej faktúry č. 7412965032, na základe ktorej fakturoval za obdobie 19.07.2011 - 17.05.2012 nulový stav spotreby plynu. Výsledkom opravnej faktúry bol preplatok vo výške 1.004,08 eur. Oprava bola vykonaná práve na základe oznámenia prevádzkovateľa distribučnej siete o existencii neoprávneného odberu plynu na odbernom mieste. Z uvedeného vyplýva, že nemožno považovať za pravdivé tvrdenie žalovanej o tom, že neodoberala plyn, za ktorý by riadne nezaplatila. Žalovaná v rozhodnom období preukázateľne odoberala zemný plyn, pričom z vyúčtovacej faktúry vyplýva, že žalovaná v rozhodnom období neodoberala plyn patriaci spoločnosti SPP, a.s. (za predmetné obdobie dodal dodávateľ do odberného miesta žalovanej 0 m³ svojho plynu). Svedok S. J. vo svojej výpovedi uviedol, že až po posudku ak sa rozhodne, že sa bude fakturovať neoprávnený odber, vtedy sa demontážny stav opraví na stav, aký bol pri poslednej kontrole.

7.1. Prvoinštančný súd v ďalšom uviedol predpoklady zodpovednosti za škodu s konštatovaním objektívneho charakteru zodpovednosti. Stotožnil sa s tvrdením žalobcu o tom, že na preukázanie protiprávneho konania ako predpokladu zodpovednosti za škodu v danom prípade postačuje preukázať, že dochádzalo k odberu zemného plynu spôsobom, ktorý zákon o energetike označuje za neoprávnený, t. j. meradlo s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, čoho dôsledkom je zodpovednosť odberateľa plynu podľa § 59 ods. 1 písm. d) zákona č. 656/2004 Z. z., ktorá má charakter objektívnej zodpovednosti, tým je daná aj príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, keď údaje o spotrebe plynu z takéhoto meradla nemožno považovať za relevantné. Slovenská legálna metrológia, n.o. (ktorá vypracovala Protokol zo skúšky meradla č. 0415/312.05/12) v rámci vonkajšej obhliadky meradla posudzovala stav overovacej značky meradla, pričom skonštatovala, že overovacia značka 02 M42 na počítadle je porušená (znaky porušenia

overovacej značky sú viditeľné voľným okom na fotografii vyhotovenej v rámci posudzovania, je evidentné, že písmeno M je zdeformované, chýba číslo - rok overenia nad evidenčnou značkou). Predmetom tohto sporu nie je posudzovanie metrologických vlastností meradla, a teda posudzovanie, či meradlo meria správne, resp. či v dôsledku porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii boli narušené metrologické vlastnosti meradla a či sa plynomer považuje za vyhovujúci. Z predmetného posudku vyplýva, že meradlo bolo vyhovujúce, a teda meradlo správne. Táto skutočnosť však nemala vplyv na nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom.

7.2. V danom prípade je nutné len preukázať, že zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené, čo posudok konštatoval. Keďže na meradle nainštalovanom na odbernom mieste žalovanej bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ide o neoprávnený odber zemného plynu. Žalobca poukázal aj na tú skutočnosť, že je nutné od overovacej značky odlišovať prevádzkovú plombu alebo tzv. plastovú značku montážnika, ktorú osádzajú zamestnanci žalobcu, ktorí monitorujú plynomer a táto chráni plynomer pred neoprávneným demontovaním, resp. manipulovaním. Predmetné konštatovanie v zápise hodnotí stav značiek montážnika a nie overovacích značiek, ktoré sú pre súdne konanie podstatné. Súd považoval za preukázané, že overovacia značka na plynomeri, ktorý bol namontovaný na odbernom mieste žalovanej, bola poškodená. Uvedená skutočnosť jasne vyplýva z protokolu zo skúšky meradla č. 0415/312.05/15 zo dňa 22.10.2012, ktorý bol vypracovaný nezávislou inštitúciou - Slovenská legálna metrologia, n.o.. Uvedené potvrdil aj svedok R. A., ktorý skúšku vykonal a vypracoval protokol. Plynomer je konštruovaný tak, že bez poškodenia zabezpečenia - plomby proti neoprávnenému prístupu/manipulácii, nie je možný prístup k počítadlu meradla, t. j. s porušeným zabezpečením sa vždy spája možnosť ovplyvňovania spotreby. Takýmto konaním nedochádza k strate/zmene metrologických vlastností plynomera, ale dochádza k zmene/skresľovaniu výslednej hodnoty meranej veličiny na počítadle, dôkazom o tom, že spotreba mohla byť ovplyvňovaná, je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Zákon nevyžaduje preukázať, či bolo so samotným počítadlom manipulované, na tieto účely postačuje preukázať porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ktoré je umiestnené na kryte počítadla, a ktoré umožňuje prístup k počítadlu. Súd poukazuje na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obdo 51/2017.

8.1. V dôsledku porušenia zabezpečenia dochádza k zániku platnosti úradného overenia meradla, údaje o spotrebe namerané na meradle za obdobie neoprávneného odberu, nemôžu byť použité na fakturáciu. Zmluvný dodávateľ žalovanej tak dodal za obdobie neoprávneného odberu 0 m³ svojho plynu. O neoprávnenom odbere sa žalobca následne aj dodávateľ plynu (formou exportu opravného odpočtu) dozvedel až neskôr, v čase vystavenia vyúčtovacej faktúry zahrňujúcej predmetné obdobie dodávateľ ani žalobca nevedeli, že meradlo už nebolo určeným meradlom a údaje na ňom nemohli byť použité na účely fakturácie. Práve z tohto dôvodu musel dodávateľ za obdobie neoprávneného odberu vyúčtovanie opraviť tzv. opravnou faktúrou a žalovanej peniaze vrátiť. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je príčinná súvislosť daná tým, že ak by žalovaná odoberala plyn riadne, teda nie spôsobom, ktorý možno charakterizovať ako neoprávnený odber plynu, škoda by nebola vznikla žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete, lebo spotrebu žalovanej v danom období by žalovanej vyfakturoval jej dodávateľ.

8.2. Pokiaľ ide o zavinenie, súd prvej inštancie bol toho názoru, že ide o objektívnu zodpovednosť, kde sa zavinenie odberateľa nepreukazuje. Uvedené konštatoval aj Najvyšší súd SR vo svojom uznesení sp. zn. 3 Obdo/51/2017 zo dňa 22.03.2018 „odberateľ plynu je zodpovedný za neoprávnený odber, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa. Zodpovednosť odberateľa plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii“. Na účely tohto konania preto nie je potrebné preukázať, kto porušil zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

8.3. Ohľadne výšky spôsobenej škody súd prvej inštancie konštatoval, že v prípade neoprávneného odberu plynu, ku ktorému dochádza odberom plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nie je možné určiť výšku skutočnej škody a je vždy potrebné postupovať podľa ustanovení príslušného všeobecne záväzného právneho predpisu, t. j. v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z.. Na odbernom mieste žalovanej teda dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom celková výška škody spôsobená žalobcovi bola vypočítaná za obdobie od 20.07.2011 (posledný odpočet stavu meradla predchádzajúci dňu odhalenia poškodenia zabezpečenia

meradla) do 14.05.2012 (deň zistenia podozrenia na neoprávnený odber zemného plynu). Vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z. bola platná a účinná v čase neoprávneného odberu zemného plynu a preto bolo dôvodné postupovať pri výpočte škody práve podľa tejto vyhlášky. Výška škody bola vypočítaná v zmysle ust. § 59 ods. 3 zákona o energetike. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 59 ods. 1 písm. b), d) zákona o energetike, pri ktorom nie je technicky možné určiť skutočné množstvo zemného plynu odobratého z distribučnej siete, t. j. nie je možné určiť škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov (nie je možné zistiť, nakoľko nie je možné zistiť presne odobraté množstvo plynu počas obdobia neoprávneného odberu), je žalobca povinný postupovať v súlade s § 59 ods. 3 zákona o energetike a výšku škody určiť v súlade s metodikou stanovenou vyhláškou č. 155/2005 Z. z., platnou a účinnou v čase neoprávneného odberu zemného plynu, kde množstvo plynu bolo určené na základe vzorca uvedeného vo vyhláške, kde na tento účel je smerodajný počet a typ zistených plynových spotrebičov v mieste neoprávneného odberu a cena za 1 m³ plynu vychádzala z cenníkovej ceny pre odberateľov plynu v domácnosti v najvyššej tarife, a teda išlo o regulovanú cenu (0,0537 euro/kWh). Výšku škody nie je možné presne určiť práve preto, že nie je možné presne určiť okamih, kedy došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Súd konštatoval, že pre určenie právnych predpisov, ktoré majú byť použité na účely výpočtu vzniknutej škody je irelevantné, že výpočet výšky škody bol v danom prípade realizovaný a žaloba bola podaná už za účinnosti zákona č. 251/2012 Z. z. a že tento zákon neobsahuje osobitné intertemporálne ustanovenie o tom, že na výpočet výšky škody pri neoprávnenom odbere by mal byť použitý predchádzajúci právny predpis a že v čase realizácie výpočtu výšky škody bola už zrušená žalobcom použitá vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Na výpočet výšky škody majú byť použité právne predpisy platné a účinné v čase, kedy došlo k neoprávnenému odberu, ktorý zakladá nárok na náhradu škody. Samotná skutočnosť, že novší právny predpis neobsahuje osobitné intertemporálne ustanovenie o tom, že na výpočet výšky škody pri neoprávnenom odbere by mal byť použitý predchádzajúci právny predpis podľa názoru súdu neznamena, že sa má použiť tento novší právny predpis. Ak novší právny predpis intertemporálne ustanovenie neobsahuje, pri výpočte sa majú použiť právne predpisy účinné v čase ukončenia neoprávneného odberu. K neoprávnenému odberu dochádzalo a k jeho ukončeniu došlo za účinnosti zákona č. 656/2004 Z. z., a teda tento zákon je príslušným zákonom na posudzovanie nároku na náhradu škody. Súd sa taktiež stotožnil s tvrdením žalobcu o tom, že spôsob výpočtu škody v zmysle vyhlášky je nastavený tak, že nepredpokladá to, čo nie je spotrebičom možné spotrebovať. Zároveň výpočet nemôže byť nastavený na úrovni priemernej spotreby odberateľa, pretože by tak došlo k popretiu preventívnej funkcie takejto právnej úpravy. Taktiež nebolo dôvodné argumentovať predchádzajúcimi spotrebami (pred neoprávneným odberom), pretože tie mohli byť ovplyvňované zásahmi do počítadla v dôsledku porušenia plomby a ani spotrebami nasledujúcimi (po ukončení neoprávneného odberu), lebo správanie žalovanej už mohlo byť ovplyvnené skutočnosťou, že porušenie zabezpečenia bolo odhalené a odberateľ sa mohol správať racionálnejšie pri spotrebe.

9.1. Žalovaná ďalej namietala, že žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej sústavy plynu výšku škody určil nie na základe štátom regulovaných cien zemného plynu platných pre zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, avšak výšku vypočítal na základe iných cien a na základe inej kalkulácie. Spôsob, akým sa žalobca dostal do pozície aktívne legitimovaného subjektu podľa názoru žalovanej v konečnom dôsledku odporuje zákonu a je protiprávny, t. j. zákonom nedovoleným spôsobom znevýhodňuje spotrebiteľa, ktorý tak musí zaplatiť viac, ako by mal za rovnakých okolností zaplatiť za plyn, a to aj v prípade jeho neoprávneného odberu, dodávateľovi plynu. Súd mal za to, že argumenty žalovanej tzv. spotrebiteľskou ochranou sú mylné, nakoľko uplatnený nárok v prerokovanej veci nemá zmluvný základ. Ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka sa výslovné týkajú spotrebiteľských zmlúv a neprijateľných podmienok v týchto zmluvách. Zodpovednosť za škodu pri neoprávnenom odbere však vyplýva zo zákona č. 565/2004 Z. z., nie zo zmlúv medzi prevádzkovateľom distribučnej siete a odberateľom.

9.2. Pokiaľ ide o tvrdenie žalovanej, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno v tom smere, či predmetné meradlo namontované na odbernom mieste u žalovanej malo platné overenie v období, v ktorom malo dochádzať k neoprávnenému odberu plynu s tým, že predmetné meradlo malo byť overené v roku 2002, súd bol toho názoru, že uvedené tvrdenie nemá za následok tú skutočnosť, že by žaloba nebola dôvodná. Stotožňuje sa s tvrdením žalobcu, že je absurdné, aby žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete preukazoval v akom stave sú overovacie značky v čase montáže plynomeru najmä z dôvodu, že tieto overovacie značky neosádza žalobca, ale autorizovaná osoba, od ktorej plynomer s overovacou značkou

preberá a na odbernom mieste plynomer s platným úradným overením montuje. Je neprijateľné, aby každý jeden namontovaný plynomer žalobca „fotil“ za účelom preukázania v akom stave sú overovacie značky (plomby úradného overenia, ktoré osádza iný subjekt ako žalobca) v čase montáže. Ak by aj takéto fotografie vyhotovoval, tieto by boli spochybňované zo strany žalovaných ako nedostatočné na preukázanie stavu overovacích značiek. Žalobca ďalej uviedol, že od montáže plynomera (2003) do zistenia podozrenia na porušenie zabezpečenia (2012) proti neoprávnenej manipulácii bolo vykonaných niekoľko fyzických odpočtov, pri ktorých nebolo zistené porušenie zabezpečenia, resp. nevzniklo podozrenie na porušenie zabezpečenia overovacej značky meradla. Z uvedeného vyplýva, že plynomer bol namontovaný s platným úradným overením. Pokiaľ ide o požiadavku žalovanej predložiť kompletne doklady o skúške a overení plynomeru výrobné č. 547286502191, MKM G6, 2101, rok výroby 1991 z roku jeho overenia 2002 žalobca poukázal na e-mail zamestnanca E., vedúceho odboru odpočtov a opráv meradiel, z ktorého vyplýva, že žalobca vzhľadom na veľký počet meradiel nevyžaduje od autorizovaných stredísk, ktoré zabezpečujú overovanie meradiel, písomný doklad o overení. Dokladom o overení plynomeru je označenie plynomeru overovacou značkou. Takýto postup je plne v súlade s § 16 ods. 6 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii. Svedok R. A. vo výpovedi uviedol, že overenie rok 2002 platilo do konca roku 2002 a od neho 10 rokov.

10.1. Žalovaná tvrdila, že dôkazy predložené žalobcom nepreukazujú porušenie overovacej značky tohto konkrétneho meradla počas obdobia, kedy bolo toto konkrétne meradlo namontované u žalovanej, ak nie je k dispozícii pôvodný stav, teda nemožno potvrdiť, že došlo k zmene. Ak žalobca nepreukázal, že overovacia značka bola pozmenená práve v období, v ktorom bolo meradlo namontované u žalovanej, nie je preukázaný základný predpoklad vzniku škody, aj v tomto prípade súd poukazuje a stotožňuje sa s tvrdením žalobcu, že predmetný plynomer bol overený autorizovanou osobou v roku 2002, táto ho opatrila overovacou značkou M42. Žalobca plynomer s platným úradným overením namontoval na odbernom mieste žalovanej dňa 04.04.2003. Za účelom plnenia si svojich zákonných povinností má žalobca právo kontrolovať plynomery namontované na odberných miestach bez potreby predchádzajúcej výzvy resp. oznámenia o výkone tejto kontroly a v prípade, ak má akékoľvek podozrenie týkajúce sa platnosti úradného overenia je oprávnený plynomer, ktorý je jeho majetkom, demontovať a poslať na odborné posúdenie odborne spôsobilej osobe/inštitúcii. Žalobca nemá záujem na tom, aby poškodzoval plynomery, resp. robil na nich zásahy a spôsoboval tak zánik úradného overenia po ich prevzatí od autorizovanej osoby a pred ich montážou na odbernom mieste. Týmto konaním by porušoval svoje zákonné povinnosti a vystavoval by sa riziku uloženia sankcie zo strany kontrolných orgánov. Žalobca montoval a montuje na odberných miestach plynomery s platným úradným overením tak ako ich prevzal od autorizovanej osoby, čím si plní zákonné povinnosti (zákon č. 656/2004, 251/2012 Z. z. o energetike a zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii), dohľad nad dodržiavaním povinností na tomto úseku vykonáva Slovenská obchodná inšpekcia a Slovenský metrologický inšpektorát, porušenie týchto povinností je sankcionované zo strany týchto inštitúcií. Vzhľadom na to, že plnenie povinností žalobcom na tomto úseku u žalovanej nebolo spochybnené, a teda žiadna z vyššie uvedených inštitúcií nekonštatovala, že žalobca porušil zákonné povinnosti na tomto úseku na odbernom mieste žalovanej tým, že namontoval plynomer s neplatným úradným overením, t. j. s porušenou overovacou značkou, nie je možné účinne spochybňovať stav overovacích značiek meradla pri jeho montáži. Žalobca má za to, že týmto bolo preukázané, že plynomer namontoval v súlade so zákonnými povinnosťami a to s platným úradným overením t. j. overovacími značkami, ktoré na plynomer osadila autorizovaná osoba.

10.2. Z predložených listinných dôkazov v spise súd nepovažoval za preukázané, že v novembri 2011 bol namiesto plynomeru brata žalovanej demontovaný plynomer žalovanej nachádzajúci sa na tom istom mieste, t. j. s plynomerom žalovanej nebolo manipulované pracovníkmi žalobcu. Poukázal na tvrdenia žalobcu o tom, že prevádzkovateľ distribučnej siete na základe požiadavky dodávateľa o prerušení/obmedzenie distribúcie plynu pristupuje k prerušeniu dodávky plynu a to uzavretím hlavného uzáveru plynu, záslepkou. Z titulu požiadavky dodávateľa o prerušení/obmedzenie distribúcie zemného plynu nedochádza k demontáži plynomer (právna úprava týkajúca sa prerušení/obmedzenia distribúcie plynu bola/je upravená v § 18 ods. 4 nariadenia vlády č. 409/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom, účinné od 01.01.2011, § 57 ods. 3, § 76 ods. 10 vyhlášky URSO č. 24/2013 Z. z. ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom, účinná od 01.02.2013). Súd považoval za preukázané, že u brata žalovanej prevádzkovateľ distribučnej siete prerušil distribúciu plynu v zmysle požiadavky dodávateľa z 03.11.2011 a to zaslepením meradla a uzavretím hlavného uzáveru plynu, o tom úkone bol vyhotovený Zápis z 09.11.2011, ktorý príkladá v prílohe. Dňa 10.01.2012 dodávateľ plynu požiadal žalobcu o demontáž

plynomeru z dôvodu jednostranného odstúpenia od zmluvy zo strany dodávateľa. Súd mal taktiež za preukázané, že dňa 11.01.2012 sa uskutočnila demontáž plynomeru č. 814288302192, o tomto úkone bol vyhotovený Montážny list č. 1100110049, ktorý je priložený v prílohe spolu s e-mailom zamestnanca, ktorý vykonal demontáž plynomeru, ktorý meral spotrebu plynu na odbernom mieste R. zo dňa 16.03.2016. Po tom, čo distribúcia plynu do odberného miesta Š. B. bola prerušená, mu dodávateľ zaslal faktúru č. 4900043924, ktorou mu bolo vyúčtované prerušenie/obmedzenie distribúcie zemného plynu, ku ktorému došlo dňa 09.11.2011. Upomienka zo strany dodávateľa plynu zo dňa 10.10.2011 a faktúra č. 4900043924 boli dodávateľom zasielané v štádiu, keď zmluva o dodávke zemného plynu bola platná, a teda dodávateľ nebol oprávnený požadovať demontáž plynomeru. Pokiaľ ide o vyúčtovaciu faktúru č. 7412747888 zo dňa 20.01.2012 za fakturačné obdobie od 19.07.2011 do 10.01.2012, ktorá bola vystavená z titulu ukončenia zmluvy k 10.01.2012, žalobca poukázal na tú skutočnosť, že právny zástupca žalovanej nepredložil kompletnú vyúčtovaciu faktúru. Súčasťou vyúčtovacej faktúry je aj prehľad spotreby za predmetné fakturačné obdobie. Z tohto prehľadu vyplýva, že za obdobie od 10.11.2011, t. j. prerušenie/obmedzenie distribúcie do 10.01.2012, t. j. do demontáže plynomeru č. 814288302192, t. j. plynomeru, ktorý meral spotrebu do odberného miesta Š. B., bola nameraná spotreba 0 m³, teda reálne k odberu plynu nedochádzalo. Nedoplatok sa týka spotreby za obdobie od 19.07.2011 do 09.11.2011 - spotreba 274 m³. Plynomer č. 814288302192, t. j. plynomer, ktorý meral spotrebu do odberného miesta Š. B. bol demontovaný dňa 10.01.2012 so stavom 12.405 m³ a plynomer č. 547286502191, t. j. plynomer, ktorý meral spotrebu do odberného miesta žalovanej bol demontovaný dňa 17.05.2012 so stavom 14.028 m³.

11.1. Súd zamietol návrh na vykonanie dokazovania výsluchom svedka R. B. a návrh na vykonanie dokazovania - predložením kompletných dokladov o skúške a overení plynomeru (v. č. 547286502191, MKM G6, 2101, rok výroby 1991) z roku 2002 a predložením fotodokumentácie žltej prevádzkovej plomby predmetného plynomeru, nakoľko mal za to, že vykonanie týchto dôkazov nie je potrebné pre rozhodnutie vo veci.

11.2. Pokiaľ ide o výpoveď svedka R. B. o tom, že keď demontovali jeden z plynomerov a keď žalovaná prišla domov, nešiel jej naštartovať kotol, a že prišiel odborník, ktorý celý systém prečistil, a ten zistil, že je teda odpojená od plynu, pričom mal byť odpojený jeho syn, on videl iba jeden plynomer, keď nešlo dcére kúriť a dcéra to potom riešila cez firmu NOVIT, súd považuje túto výpoveď za účelovú, keďže ide o otca žalovanej a poukazuje na to, že žalovaná v súlade s ust. § 54 ods. 10 a § 50 ods. 4 zákona č. 656/2004 Z. z. mala povinnosť hlásiť na poruchovú linku žalobcu poruchu, resp. poškodenie plynového zariadenia v správe SPP - distribúcia ako aj poruchou spôsobené obmedzenie alebo prerušenie dodávky zemného plynu pre zákazníka pripojeného k distribučnej sieti SPP - distribúcia, a.s.. Odberateľ nie je oprávnený zasahovať do plynomeru, hlavného uzáveru plynu a odstraňovať akékoľvek poruchy. Žalobca uviedol, že za obdobie neoprávneného odberu neeviduje hlásenie týkajúce sa poruchy, resp. inej skutočnosti, ktorá by nasvedčovala tomu, že distribúcia do odberného miesta žalovanej bola prerušená/obmedzená, neeviduje žiaden záznam o odstraňovaní poruchy na danom odbernom mieste, jediný, čo eviduje k odbernému miestu za predmetné obdobie, je fyzický odpočet spotreby k dátumu 18.07.2011, vznik podozrenia na porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii dňa 14.05.2012 a demontáž plynomeru žalovanej dňa 17.05.2012. Z uvedeného mal súd za preukázané, že žalobca nezasahoval a nemanipuloval s plynomerom žalovanej v období trvania neoprávneného odberu plynu.

12. Žalovaná sa dostala do omeškania so zaplatením peňažného dlhu, v dôsledku čoho jej okrem povinnosti zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu vznikla aj povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania v zákonom stanovenej výške odo dňa 21.11.2012, t. j. odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry č. 9000148947 zo dňa 06.11.2012. Dňa 21.11.2012, t. j. v prvý deň omeškania žalovanej s plnením peňažného dlhu základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky bola 0,75 %, a preto vznikla povinnosť zaplatiť žalobcovi úroky z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 4.833,62 eur od 21.11.2012 do zaplatenia.

13. Zistený skutkový stav súd prvej inštancie právne posúdil podľa ustanovení § 106 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 59 ods. 1 písm. a/, c/, d/, § 59 ods. 2, 3, § 54 ods. 1, 7, 10, § 50 ods. 4, § 2 písm. k/, l/, § 9 ods. 5, § 15 ods. 6 zák.č.142/2000 Z. z., § 9 ods. 3, 4, § 18 ods. 4 nariadenia č. 210/2000 Z. z., § 3 ods. 1 nariadenia č. 87/1995 Z. z.

14. Prvoinštančný súd konštatoval, že žalobca bol v spore úspešný, preto mu súd priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

15. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonnej lehote odvolanie. Opakovane poukázala na to, že žalobca nebol aktívne vecne legitimovaným subjektom pre žalovaný nárok. Žalovaná bola v zmluvnom vzťahu so svojim iným subjektom - dodávateľom plynu. Plyn nikdy neodoberala od žalobcu. Náhradu škody si mal uplatňovať subjekt, ktorý jej dodával plyn. Vzájomný vzťah medzi dodávateľom a distribútorom plynu je iným právnym vzťahom. Žalobca v distribučnej sieti nemá plyn, ktorý by bolo možné odlíšiť.

16.1. Podľa nej žalobca vypočítal výšku škody nie na základe regulovaných cien plynu platných pre zmluvný odber plynu, ale na základe inej kalkulácie a cien. Uviedol, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou bol umelo vytvoreným právnym vzťahom, ktorý neexistoval. Ak k neoprávnenému odberu plynu malo dochádzať v období od 20.07.2011 do 14.05.2012 a v tomto čase plyn nedodával žalobca, škoda v dôsledku neoprávneného odberu plynu nemohla vzniknúť na strane žalobcu. Chápanie aktívnej vecnej legitimácie na základe § 59 zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike je vytrhnuté z kontextu. Uvedené ustanovenie označuje za aktívne vecne legitimovaný subjekt v prvom rade dodávateľa plynu. Ak meradlo odberu plynu meralo správne, žiadna škoda vzniknúť nemohla. Náhradu škody možno žiadať, len ak v skutočnosti vznikla. Nemôže vzniknúť len základe fiktívneho právneho vzťahu. Ak meradlo meralo správne, nebol dôvod vyčíslovať akúsi fiktívnu spotrebu. Právnym následkom vzniku škody môže byť len náhrada škody a nie zaplatenie sankcie za vznik škody.

16.2. K premlčaniu žalovaná uviedla, že žalobca uplatnil nárok po uplynutí dvojročnej premlčacej subjektívnej doby. Žalobca vedel o osobe, ktorá za škodu zodpovedala najneskôr odo dňa 17.05.2012, kedy bolo meradlo na odbornom mieste u žalovanej demontované. Dôvodom demontáže bolo, že zistil poškodenie overovacej značky. Žalobu podal žalobca na súd dňa 05.06.2014. Aj výpočet výšky spôsobenej neoprávneným odberom plynu bol datovaný dňom 23.05.2012. Argument, že nárok na náhradu škody mohol uplatniť až po vykonaní skúšky meradla bol účelový. Pracovník žalobcu (svedok S. J.) spíňa predpoklady odbornej spôsobilosti potrebnej pre relevantné zistenia ohľadne neoprávneného odberu. Používal optický prístroj, ktorý prikladal k overovacej značke. Predmetom skúšky meradla bola jeho funkčnosť. Na strane žalobcu nešlo o podozrenie neoprávneného odberu, ale o vedomosť o neoprávnenom odbere v čase demontáže meradla, pretože nebolo nainštalované náhradné meradlo, ale bolo vymenené meradlo. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých sa zaoberal vedomosťou o škode, ktorá nie je podmienená zlepšením procesnej situácie po zabezpečení dostatku dôkazov. Vedomosť o škode sa spája s okolnosťami, v ktorých svetle sa javí zodpovednosť určitej osoby dostatočne pravdepodobnou. Žalovaná bola odpojená od dodávky plynu po tom, ako bolo omylom demontované meradlo namiesto susediaceho meradla. Povrchové poškodenie meradla žalovanej nebolo poškodené žalovanou. Žalovaná navrhla vyžiadať doklady o skúške a overení plynomeru z roku 2002. Z uvedeného mal byť naplnený predpoklad pôvodne neporušeného meradla, a to pre čas neoprávneného odberu. Žalovaná tak vyčítala súdu prvej inštancie znemožnenie uskutočňovania jej patriacich procesných práv. Trvala na tom, že meradlo meralo spotrebu plynu správne, a preto logicky žiadna škoda vzniknúť nemohla. Podľa názoru žalovanej musí byť vždy splnený predpoklad vzniknutej škody. To, že dodávateľ plynu vrátil žalovanej zaplatenú sumu za odobratý plyn je jeho konanie, ku ktorému sa rozhodol.

17. Žalovaná namietala aj nesprávnosť výpočtu výšky škody. Pre prípad existencie zodpovednosti žalovanej mala byť pre výpočet škody použitá iná metóda výpočtu a uplatňovaná mala byť iná suma. Pri porušení zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii sa škoda mala vypočítavať porovnaním odberu za predchádzajúce obdobie pomocou typového diagramu dodávky (§ 82 ods. 4 zák. č. 251/2012 Z. z. o energetike). Výpočet škody a podaná žaloba bola podaná už za účinnosti zák. č. 251/2012 Z. z., ktorý neobsahuje intertemporálne ustanovenia, že na výpočet škody by mal byť použitý predchádzajúci predpis. V čase realizácie výpočtu výšky škody bola už zrušená žalobcom použitá vyhláška č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu výšky škody. Žalovaná poukázala na svoje spotrebiteľské postavenie. Žalobca nepreukázal, že k poškodeniu meradla došlo počas rozhodujúceho obdobia.

18.1. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej konštatoval, že prvoinštančný súd posúdil správne aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Uviedol, že zákon o energetike v § 59 ods. 2 uvádza viacero subjektov v prospech ktorých svedčí aktívna legitimácia v sporoch týkajúcich sa neoprávnených

odberov zemného plynu. Relevantnými subjektmi, ktoré si takýto nárok môžu uplatniť, sú dodávateľ zemného plynu, prevádzkovateľ prepravnej siete, prevádzkovateľ distribučnej siete a prevádzkovateľ zásobníka. V prípade prevádzkovateľa zásobníka by aktívna legitímácia tohto subjektu bola daná len v prípade, ak by k neoprávnenému odberu plynu dochádzalo priamo z priestorov podzemného zásobníka. Prevádzkovateľovi prepravnej siete (t.j. spoločnosti eustream, a.s.) by neoprávneným odberom plynu mohla vzniknúť škoda len vtedy, ak by odberateľ neoprávnené odoberal plyn priamo z prepravnej (t.j. nie distribučnej) siete, a teda odberné plynové zariadenie odberateľa by muselo byť napojené priamo na prepravnú sieť. Na území Slovenskej republiky je takýto odberateľ len jeden, a to odberateľ kategórie veľkoodber. Ostatní odberatelia zemného plynu, t.j. odberatelia plynu v domácnosti, obce a mestá, prípadne iné podnikateľské subjekty, vrátane žalovanej, sú prostredníctvom svojich odberných plynových zariadení pripojení na distribučnú sieť (ktorej vlastníkom a prevádzkovateľom je žalobca). v prípade neoprávneného odberu plynu podľa § 59 zákona o energetike, pri ktorom je odberateľ pripojený na distribučnú sieť, tak do úvahy, ako subjekty oprávnené uplatňovať si náhradu škody, teoreticky prichádzajú len dva subjekty - a to dodávateľ zemného plynu a prevádzkovateľ distribučnej siete. Dodávateľovi zemného plynu môže vzniknúť škoda len dvoch prípadoch špecifikovaných v zákone o energetike, a to v prípade neoprávneného odberu podľa § 59 ods. 1 písm. f/ (t.j. v prípade, keď odberateľ nedodrži obmedzenia určené svojim dodávateľom zemného plynu) alebo podľa § 59 ods. 1 písm. g/ (t.j. v prípade, kedy odberateľ nedodrži zmluvne dohodnuté platobné podmienky). V ostatných prípadoch tzv. „skutkových podstat“ neoprávneného odberu zemného plynu odberateľ neodoberá plyn, ktorý by patril jeho dodávateľovi plynu.

18.2. V distribučnej sieti prevádzkovej žalobcom sa nachádza plyn všetkých dodávateľov zemného plynu, oprávnených na uskutočňovanie dodávky zemného plynu jednotlivým odberateľom, ako aj plyn žalobcu slúžiaci na účely krytia strát a zabezpečenie riadneho fungovania siete. Práve z dôvodu, že zemný plyn nie je individuálne určená vec, ktorú by bolo možné napr. farebne rozlíšiť (napr. ružový plyn by patril spoločnosti Slovenský plynárenský priemysel, a.s., zelený plyn by patril spoločnosti ČEZ Slovensko, s.r.o. a pod.), je potrebné brať do úvahy, ako funguje trh s plynom, pričom ide o trh, ktorý je prísne regulovaný a kontrolovaný, takže zdôrazňujeme, že v tomto prípade nejde len o svojvoľné konštatovania žalobcu.

18.3. Dodávateľ zemného plynu dodáva do siete len také množstvo zemného plynu, ktoré dodá jeho zazmluvneným odberateľom. Presne také množstvo, aké dodávateľ dodal do siete na vstupnom bode, presne také množstvo musí dostať na výstupnom bode z nej. Toto množstvo je merané určeným meradlom, ktoré je spôsobilé na použitie v obchodnom styku, t.j. také meradlo, ktoré má platné overenie. Iba za toto množstvo zemného plynu dodávateľ zaplatí žalobcovi poplatky za jeho distribúciu (ľudovo povedané dopravu) zo vstupných bodov siete až ku konkrétnemu odberateľovi, a zároveň iba o toto množstvo sa zníži množstvo plynu v distribučnej sieti patriace dodávateľovi. Pokiaľ teda dodávateľ zemného plynu dodá do odberného miesta 0 m³ zemného plynu, množstvo jeho plynu v sieti sa mu nijako neznižuje a nemôže mu v tejto súvislosti vzniknúť žiadna škoda.

19.1. Žalobca hodnotil posúdenie plynutia premlčania súdom za správne s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/164/2017. Pre plynutie subjektívnej premlčacej doby bol rozhodujúci moment doručenia protokolu zo skúšky meradla. Zamestnanec žalobcu pri odobratí meradla nadobudol podozrenie na porušenie overovacej značky. Neprišlo k prerušeniu dodávky na odbernom mieste žalovanej tak, ako tvrdila žalovaná v odvolaní. Ďalej vo vyjadrení poukázal na zaisťovaciu plombu a jej účel. Je však všeobecne známe, že pri súčasnom stave konštrukcií plynomerov by pri plynometroch nezabezpečených plombami bolo len veľmi ťažké (ak nie nemožné) odhaliť akékoľvek zásahy do číselníka meradla. Bez zabezpečovacích prvkov je prístup k číselníku príliš jednoduchý a zásah do stavu spotreby plynu prakticky neidentifikovateľný. Práve preto je zákonnou povinnosťou zabezpečovať plynometry ako určené meradlá zabezpečovacími prvkami a takisto práve z dôvodu, aby sa žiadny odberateľ nemohol spoliehať na to, že by mu na preukázanie neoprávneného odberu plynu musel byť dokázaný zásah do číselníka meradla, zakotvil zákonodarca do zákona o energetike aj skutkovú podstatu neoprávneného odberu zemného plynu podľa § 59 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, v zmysle ktorej už samotný zásah do zabezpečovacích prvkov sa považuje za neoprávnený odber. Nevyhnutným sprievodným znakom porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii nie je poškodenie plynomeru/mechanizmu počítadla plynomera. Na účely tohto konania tak nie je potrebné preukazovať poškodenie plynomeru, poškodenie mechanizmu počítadla ani nie je nutné posudzovať metrologické vlastnosti meradla.

19.2. K tvrdeniu právneho zástupcu žalovanej (uvedenému na strane 18, štvrtý odsek) uviedol, že je nutné vychádzať z právnej úpravy, ktorá bola platná a účinná v čase overenia dotknutého plynomeru, t.j. v roku 2002. Znenie § 9 ods. 4 vyhlášky ÚNMS SR č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole platnej a účinnej v roku overenia, t.j. v roku 2002 neobsahovalo ustanovenie o vydaní dokladu, v ktorom má byť uvedený presný dátum overenia. Žalobca navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

20. Žalovaná v replike k vyjadreniu žalobcu k odvolaniu sa vyjadrila v zhode s obsahom jej odvolania, pričom poukázala na skutočnosť, že prostriedkom vedomosti žalobcu o škode mal byť znalecký posudok, avšak do konania nebol predložený znalecký posudok, ale len protokol. Išlo o skúmanie metrologickej funkčnosti meradla, nie o skúmanie poškodenia zabezpečenia meradla proti neoprávnenej manipulácii.

21. Žalobca v duplike poukázal na aktuálne rozhodnutie Najvyššieho súdu SR týkajúce sa aktívnej vecnej legitímácie žalobcu pod sp.zn. 5Obdo/32/2018 zo dňa 29.11.2018. Z rozhodnutia poukázal na odôvodnenie a odpovede na relevantné otázky, podľa ktorých pri neoprávnenom odbere je aktívne vecne legitimovaným subjektom distribúcie a tiež, že nemožno vychádzať pri posudzovaní škody zo stavu meradla pri neoprávnenom odbere, pretože išlo o neplatné meradlo. Taktiež nemožno považovať za údaj o spotrebe predchádzajúce obdobie spotreby. Odkazom na podzákonný predpis (v odôvodnení rozhodnutia NS SR) poukazyval na odpoveď týkajúcu sa výpočtu škody. Na preukázanie toho, že značka bola poškodená postačuje vyjadrenie Slovenskej legálnej metrológie, n.o. Žalobca preukázal, že originálna značka na meradle bola poškodená. Zopakoval názor, podľa ktorého premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy sa dozvedel od odborne spôsobilej osoby poručenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii.

22. Napokon sa vyjadrila žalovaná, ktorá spochybnila použiteľnosť rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obdo/32/2018 a odkázala aj na svoje skoršie vyjadrenia a odvolanie.

23. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnuté rozhodnutie, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario CSP, keď v zmysle § 219 ods. 3 za použitia § 378 ods. 1 CSP oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke krajského súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie, pretože neboli splnené podmienky pre jeho potvrdenie alebo zrušenie, bolo potrebné v zmysle § 388 CSP zmeniť a žalobu zamietnuť a rozhodnúť o trovách konania pod vplyvom uvedenej zmeny.

24. S účinnosťou od 01.07.2016, prijatím zákona č. 160/2015 Z. z. CSP došlo v súlade s § 473 CSP k zrušeniu zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikovateľnosti procesnoprávnych noriem, ktorý znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to aj na konania začaté pred dňom účinnosti CSP s ustanovenými výnimkami z tohto základného pravidla.

25.1. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

25.2. Podľa § 470 ods. 2 CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.

25.3. Podľa § 388 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

26. Odvolací súd konštatuje, že podstata potreby zmeny napadnutého rozsudku spočíva v nesprávnom posúdení otázky vznesenej námietky premlčania. Hoci nesprávne posúdenie premlčania je dôvodom

pre zmenu rozsudku (skôr ako odvolací súd poukáže na premlčanie), v krátkosti odvolací súd vyhodnotí relevantné otázky tohto sporu.

27. Podľa § 59 ods. 1 písm. d/ zákona č. 656/2004 Z. z., účinný v čase neoprávneného odberu, neoprávneným odberom plynu je odber bez určeného meradla alebo s meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete, alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Je treba povedať, že v tomto prípade bolo možné identifikovať stav neoprávneného odberu, za ktorý zodpovedala žalovaná. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že overovacia značka (plomba) bola na meradle žalovanej poškodená a v dôsledku toho zákon „navodil“ stav neoprávneného odberu v dôsledku neplatného meradla. Neplatnosť meradla vyplýva zo zákona o metrologii (§ 19 zák. č. 142/2000 Z. z.). Aj keby meradlo bolo spôsobilé zaznamenávať reálny (kalibrovaný) priebeh toku plynu, zo zákona sa uvedené meradlo stalo nepoužiteľným na meranie dodávky plynu a nastal stav neoprávneného odberu.

28. Podľa § 59 ods. 2 zákona č. 656/2004 Z. z., účinného v čase neoprávneného odberu, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

29.1. Vyriešenie otázky neoprávneného odberu súvisí s identifikáciou subjektu, ktorý bol poškodený a ktorý je aktívne vecne legitímovaným domáhať sa v súdnom konaní nároku na náhradu škody. Odvolací súd sa v tejto otázke plne stotožnil so závermi prvoinštančného súdu. Poškodeným v prípade neoprávneného odberu (neplatnosť meradla-porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii) je subjekt distribúcie, pretože neoprávnený odber sa netýka dodávky plynu zmluvným dodávateľom. Zákon takto zodpovednostnú konštrukciu upravuje. Neoprávnený odber v sebe zahŕňa viaceré skutkové podstaty, pri ktorých naplnení zákon situáciu označuje ako neoprávnený odber s tým, že v prípade poškodenia zabezpečenia proti neodbornej manipulácii poškodeným subjektom je subjekt distribúcie (pokiaľ napr. nejde o neoprávnený, najmä faktický, odber zo zásobníkov). Poškodeným nebol dodávateľ plynu. Dodávateľ by mohol byť poškodeným napr. za situácie porušenia zmluvných dojednaní, ktoré súvisia s odberom podľa zmluvných podmienok, a ktorý odber, čo do množstva, presahuje maximálne prípustný odber na odbernom mieste. Ide teda napr. o neoprávnený odber v rozpore so zmluvou podľa § 59 ods. 1 písm. f/ alebo g/ zák. č. 656/2004 Z. z.

29.2. Taktiež bolo nutné povedať, že predpoklady zodpovednosti za škodu vo všeobecnosti (vznik škody, protiprávne konanie /udalosť/ a príčinná súvislosť) môžu byť pri jednotlivých zodpovednostných konštrukciách zákonom modifikované. Takto potom možno hovoriť o objektívnej alebo subjektívnej zodpovednosti za škodu a zákon môže modifikovať aj inú zložku zodpovednostnej konštrukcie.

30. V tomto prípade súd prvej inštancie správne vychádzal pri určení zodpovednosti z objektívnej zodpovednosti. Objektívna zodpovednosť (ktorý charakter bol vyslovený aj rozhodnutím NS SR zo dňa 3Obdo 51/2017) spočívala v stave neoprávneného odberu bez ohľadu na zavinenie poškodenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii meradla. Výška škody bola žalobcom uplatnená v súlade s vyhláškou č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Zákon v spojení s uvedenou vyhláškou v čase neoprávneného odberu stanovil výšku škody a táto bola známa počas celého obdobia neoprávneného odberu. Zistenie zodpovednostného subjektu a samotný vznik škody bol zistený žalobcom najneskôr dňa 17.05.2012, čo súvisí s otázkou začiatku plynutia premlčacej doby.

31.1. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

31.2. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

32. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou

aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

33. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav správne a z uvedeného skutkového stavu vychádzal aj odvolací súd. Podstatnými skutkovými zisteniami boli okolnosti dňa 17.05.2012 (resp. predtým dňa 14.05.2012), kedy bol pracovník žalobcu na odbernom mieste žalovanej, pričom zistil podozrenie, že na danom odbernom mieste dochádza k odberu plynu meradlom, na ktorom bola porušená overovacia značka - plomba úradného overenia, ktorou sa zabezpečuje meradlo proti neoprávnenej manipulácii tzv. podozrenie na neoprávnený odber zemného plynu. Meradlo bolo odoslané na skúmanie nezávislej inštitúcie - Slovenská legálna metrológia, n.o.. Slovenská legálna metrológia, n.o. vo svojom Protokole zo skúšky meradla č. 0415/312.05/15 zo dňa 22.10.2012 dospela k záveru, že overovacia značka 02 / M42 - na počítadle je porušená, stav meradla je mechanicky nepoškodený, pričom stav počítadla pred skúškou bol 14.028,965 m³. Žalovaná vzniesla námietku premlčania. Z uvedených skutkových záverov však súd prvej inštancie neurobil správny právny záver o premlčaní.

34. Počiatok subjektívnej premlčacej doby u práva na náhradu škody sa viaže na okamžik, kedy poškodený preukázateľne nadobudol vedomosť o tom, že mu vznikla škoda a kto za ňu zodpovedá, a nezávisí teda na tom, či a kedy si poškodený zabezpečí dostatok dôkazov alebo kedy sa vytvorí pre neho priaznivejšia procesná situácia na to, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol v súdnom konaní preukázať (rozsudok NS SR zo dňa 28. 02. 2011, sp. zn. 4 Cdo 152/2010 <.>).

35. V zásade možno súhlasiť s názorom, že protokol o skúške meradla produkovaný v konaní je spôsobilým dôkazným prostriedkom na preukázanie poškodenia značky na meradle na účely súdneho konania. Inak povedané ide o spôsobilý prostriedok na preukázanie tvrdenia o poškodení značky a preukázanie objektívneho stavu neoprávneného odberu. Nemožno ale považovať a odvodzovať stav vedomosti poškodeného o škode (o neoprávnenom odbere) až od momentu, kedy sa o výsledku činnosti odborníka spochybujúceho v obsahu protokolu poškodený dozvedel.

36. Mieru vedomosti poškodeného o vzniknutej škode a kto za ňu zodpovedá priblížilo aj odôvodnenie rozsudku Najvyššieho súdu ČR zo dňa 25.04.2006, sp. zn. 25 Cdo 359/2005, podľa ktorého „subjektívni vedomosti poškodeného o osobe zodpovednej za škodu, s níž zákon v ustanovení § 106 odst. 1 obč. zák. spojuje počátek běhu promlčecí lhůty, ostatně nepředpokládá nezpochybnitelnou jistotu v určení osoby zodpovednej za vznik škody. Najisto lze odpovědnost určité osoby postavit až na základě dokazování v soudním řízení, které je teprve podáním žaloby, tedy uplatněním nároku u soudu, zahájeno. Zákon proto vychází z předpokladu, že po osobě, která ví o vzniku škody, lze požadovat, aby nárok u soudu uplatnila, jakmile má k dispozici takové informace o okolnostech vzniku škody, v jejichž světle se jeví odpovědnost určité konkrétní osoby dostatečně pravděpodobnou.“.

37. V čase demontáže meradla na odbernom mieste žalovanej dňa 17.05.2012 musel mať žalobca (konajúci prostredníctvom svojho pracovníka) vedomosť o stave neoprávneného odberu, pretože vedel, že škoda vznikla a tiež vedel kto za ňu zodpovedá (teda žalovaná). Nemožno stotožniť vedomosť poškodeného s momentom „získania“ dôkazného prostriedku (v tomto prípade dňa 25.10.2012 bol doručený protokol zo skúšky), ktorý jeho nárok preukazuje v prípadnom súdnom konaní. Odhliadnuc od skutočnosti, že takto by mohol sám plynutie subjektívnej premlčacej doby oddialiť, je podstatné, že na žalobcu ako podnikateľa je treba nazerať ako na profesionála a záver o potrebe demontovať meradlo z dôvodu podozrenia na neoprávnený odber je nutné hodnotiť ako nadobudnutie vedomosti o neoprávnenom odbere a vzniknutej škode. Vzniknutá škoda mohla byť minimálne v základných rysoch známa, pretože aj za situácie, že nebol známy stav na odbernom mieste (používanie spotrebičov) zákon a vyhláška umožňovala stanoviť výšku škody aj bez takých údajov.

38. Z uvedených dôvodov odvolací súd konštatuje, že v dôsledku vznesenej námietky premlčania a uplynutí subjektívnej 2 ročnej doby premlčania nároku na náhradu škody, ktorá žalobcovi uplynula pred podaním žaloby, ktorú podal dňa 05.06.2014, nemožno priznať v súdnom konaní žalobcom uplatnené právo.

39. Vzhľadom na uvedené odvolací súd postupom podľa § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil a žalobu zamietol. Zároveň v zmysle § 396 ods. 2 CSP rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania, keďže

zmenil napadnutý rozsudok, a pretože žalovaná bola vo veci úspešná (§ 255 ods. 1 CSP), priznal jej náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu.

40.1. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

40.2. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

40.3. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu v konaní.

40.4. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40.5. Pretože žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, odvolací súd jej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

46. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).